

„Hogy mindnyájan egyek legyenek” A református egyház buktatói az új évezred küszöbén

Rettenetesen kínos az egyházon belüli hibákról írni annak, aki szívében viseli egyháza ügyeit. Számolni kell azzal, hogy akaratán kívül embereket fog magára haragítani vagy megbotránkoztatni, s ez egyáltalán nem mellékes! Jézus a botránkoztatásról nagyon világosan fogalmaz, ugyanakkor határozottan és keményen elítéli a szándékos mulasztást és a képmutatást, nem kímélve sem laikust, sem papot. *Nem bocsátkozik politizálásba*, ebből is látszik, hogy a politika nem méltó öhozá és egyházához. Mégis koncepciók perbe fogják és amikor Pilátus figyelmezteti, vigyázzon kivel áll szemben, tudatja vele, hogy *semmilyen hatalma sem lehetne*, ha az felülről meg nem adatik.

Olyan zűrés korszakban élünk – jónéhány rendszerváltással a hátunk mögött –, amelyben elég nehéz magunkat távol tartani a politikától, mégis a keresztény/keresztyén egyházak vezetői számára ajánlatos az elhatárolódás. Nem félelemből, hanem józan megfontolásból. Egy politizáló pap vagy lelképásztor mindenképpen állásfoglalásra kényszerül, s ezzel máris vége mindennek. Akár a jobboldal, akár a baloldal melletti pártoskodás természetszerű ellenkezést vált ki és megosztja a gyülekezetet. Az “arany középút” a politizálásban sem válik be, helyette inkább a “rugalmas köpönyegforgatás” a hosszú pályafutás biztosítója.

A politika törvényszerű velejárója a nagyot mondas, a széthúzás előidézése, a mellébeszélés, rágalmaszás, vádaskodás, stb. Ezeknek a fogalmaknak együttes elnevezése görögül *d i a b o l o s*. Még a laikusok is jól tudják, hogy e szó mögött mi rejlik.

. . .

Egyes papok még mindig ott tartanak, hogy hivatásukat képtelenek földköznelben végezni, csakis “magasabb régiókban”. Elvárják a tisztelendő atya vagy a főtisztelendő úr megszólítást és ennek megfelelően a hívek iránt felsőbbrendűséget és egyfajta “szent közönyt” tanúsítanak. A számukra érdemtelen ügyekkel nem foglalkoznak, kizárólag “fontos emerekkel, fontos dol-

gokról” tárgyalnak. Ezeket a befolyásos urakat a Szentírás “pecsétgyűrűsöknek” hívja. Kiváltságuk közé tartozott a megkülönböztetett bánásmód, helyfoglalás az első sorokban, vagy a velük szembeni nyájasság.

Kései leszármazottaik a megjelenésükkel ma is elbűvölik a gyülekezetet és a nagy többség csodálattal tekint rájuk. Az eretnek gondolatokat dédelgető renegát kisebbségnek előadást érdemes tartani a felebaráti szeretetről.

Jézus egyszer valami olyant mondott, hogy aki nagy akar lenni, az legyen mindenkinek a szolgája. Amíg csak a földön élt, egész élete szolgálatból állt. Mai (bal) liberális világunkban egyáltalán nem demokratikus és nem “európai” csak *Jézusról* példát venni, mert sértheti a másságot, amiből a végén kellemetlen peres ügy kerekedhet. Azon tűnődöm, – bár nem hangosan –, hogy az olyan fogalmak mögött, mint a globalizáció, terrorizmus elleni harc, demokrácia, eurokonformitás és szabadság, valami láthatatlan erő működik. Meglehet, hogy Pilátusék és Néróék reinkarnálódtak?

. . .

Köztudott, hogy a vajdasági református magyarság az egyházat kizárólag a magáénak vallja. Elhangzott már olyan vélemény, hogy ez az egység azonnal felborul, mihelyt az első idegen nyelvű hívő megjelenik az egyházban. Sőt nemcsak felborul, hanem megkezdődik a magyar reformátusság (vagy a református magyarság?) lassú, de biztos halála.

Érdemes elgondolkodni a következőkön: köztudott az is, miszerint a vajdasági magyarság erősen fogyatkozik és ez a tendencia egyelőre visszafordíthatatlan. Ennek ismeretében nem nehéz megjövendölni, hogy a református hívők számának a csökkenésével *IS* kihal(hat) az egyház. A kérdés tehát így hangzik: megengedhető-e hagyni az egyházat kihalni? Kisajátíthatja-e valamely nemzet az egyházat mint Krisztus Láthatatlan Testét azzal a kifogással, hogy az csakis az övé,

és szabad-e valakit kirekeszteni a gyülekezetből, pusztán azért, mert nem magyar anyanyelvű?

. . .

Megváltónk parancsa szerint *minden népet* tanítvánnyá (követőjévé) kellene tennünk. Néhány gyülekezetet kivéve, a történelmi egyházak papjai ezt a szó szerinti parancsolatot elhanyagolják. Nemcsak más nemzetekkel vagy nemzetiségekkel szemben, de az itt élő magyarsággal szemben is. A már meglévő gyülekezeteket, szöványokat okkal-móddal mesterségesen életben tartják, amíg van kit. És ha azok is elfogynak? „Sajnos nincs mit tennünk, így hozta a Gondviselés!” – mondják.

A legnagyobb hiba mégis abban rejlik, hogy képtelenek megszólítani a ma emberét. Ha nem tudnak az ifjúságnak semmi újat, tartalmat üzeni, akkor helyettük megteszi a globalizálódó világ az összes hamis sziporkázásával. Hát már arra is képtelenek, hogy cserébe valami jobbat, ígéretesebbet kínáljanak fel? Akad olyan gyülekezet, ahol ébredés történt és a növekedés máig is tapasztalható, ám ezért valakinek mindig áldozatot kell hoznia, lemondania korábbi terveiről és egyedül Istenre hagyatkozni. Ez már az életre szóló elhívás, amelyet lehet és kell is szeretni, akárcsak azokat, akikhez a küldetés szól. Ez az elhívás már nem tisztesség, hanem szolgálat, de a tömegekből mégis nagy tiszteletet vált ki.

. . .

A vajdasági történelmi egyházak papsága szünet nélkül a magyarság elfogyásáról szónokol, de a megmaradás érdekében keveset tesz. Közülük néhá-

nyan derekasan kiveszik a részüket a művelődési életből meg a történelmi hagyományok ápolásából, de a nagy többség Csipkerózsika-álomban szendereg. Nagy és közös összefogásra van szükség, hogy a kihalás folyamatát megszüntessük, esetleg visszafordítsuk. Mindenek előtt az egyházakban kellene elkezdni a felekezeti egység és a nemzetben belüli egység ápolását. Fedezzük már fel újra a Monarchia régi szép mottóját, a pluribus unum-ot, „egységben az erő”!

Magyarságunk jövője és megmaradása nem a politikától függ.

Eddig is miatta fogytunk. Megmaradásunk az ősi erényben való bizalmunk egyik függvénye, amely a régi erkölcsön és egészséges nemzeti öntudatán nyugszik, nem pedig gyermeketeg „magyarkodó” frázisok pufogatásán. Ezek egyaránt szájalmasan hangzanak akár a pártvezérek szájából, akár a papokéból.

Ha nincsenek többé nemes célkitűzéseink, vízióink és követendő moráletikai normáink, akkor elvesztünk és itt az ideje, hogy a más nemzetiségűeket meginvitáljuk a templomainkba. Legalább nem konganak az ürességtől, ha mi már nem leszünk! Sem Isten előtt, sem utódaink előtt nem kapaszkodhatunk örökké a „trianoni átok” kifogásába. Egyszer már fel kellene ébrednünk és felocsudnunk ebből a traumából, na meg a csalóka álmokból, hogy „kellünk mi még valakinek és lesz kettős állampolgárságunk.” Ezek hamis ígéretetek, amelyekből politikusok kovácsolnak tőkét. Igaz, nem vagyunk tengernyien és nem tudunk balkáni szirteket megmozgatni, de annyira kevesen sem, hogy máris a sírunkat kezdjük ásni. Túlélünk mi már tatárjárást és törököt is, a sok jóakaró népnúzó mellett csak magunkra és az egyházainkra számíthattunk. Jelenlegi megmaradásunk is e kettőtől függ!